

Vaší pravou přirozeností je blaženost, uvědomte si ji

→ *Promluva Satja Sáí Báby ze 14. ledna 2005* ←

*Slunce se vynořuje poklidně a mírně.
Dny se zkrátily.
Nastal příjemný svátek Sankránti
a plní naše domovy čerstvě sklizeným zrnem.*

(báseň v telugu)

Sankránti je jeden z nejdůležitějších svátků. Pro lidství je svátek prakticky každý den. Lidé si však ve své nevědomosti vyhradili jako svátky jen několik dnů a ostatní jsou dny obyčejné. Mnozí slaví tento den, aniž by opravdu znali jeho význam. V této části světa dnes lidé uctívají krávy a býky. Býci jsou vybraně zkrášleni množstvím ozdob a látek a voděni po ulicích. Nazývají je *gangireddulu* (svatí býci). A nejen to, býky a krávy symbolicky oddávají. Osoba, která ozdobeného býka vede se nazývá *gangireddudásu*. Pro tuto příležitost nosí zvláštní oděv. Děti pohled na *gangireddudásu* okouzluje. Starší bratři zvou láskyplně mladší sourozence, aby se s nimi šli podívat na svatého býka a jeho pána.

*Ó, můj milý bratře, zde přichází gangireddudásu.
Pojď, půjdeme a podíváme se na něj.
Nosí stříbrný medailónek a opasek kolem pasu.
Má zdobenou hůl a na čele zvláštní znamení.
Vede s sebou bohatě zdobenou svatou krávu a býka
a předvádí jejich svatbu.
Podívejme se na svatební obřad a nabídněme naše dary.*

(báseň v telugu)

Ganrireddudásu vede s sebou krávu a býka a nazývá je Sítou a Rámou. Jsou vycvičeni tak, že reagují na pokyny podle pohybu hole v jeho ruce. Když se zeptá krávy: „Ó, Sító, máš ráda Rámu?“, ta, v souladu s výcvikem, potřese v nesouhlasu hlavou. Když se pak zeptá býka: „Ó, Rámo, máš rád Sítu?“, ten odpoví také negativně. Takto oba zpočátku nesouhlasí a později se sňatkem svolí. Nato *gangireddudásu* provede symbolickou svatbu Sítu a Rámu.

Sankránti přináší nesmírnou radost i zvířatům a ptákům. Pro farmáře je velmi důležitým svátkem. Je to den, kdy přináší domů čerstvě sklizenou úrodu a těší se z plodů své těžké práce. Tak slaví radostně všichni od krále po sedláka. Jména se mohou měnit, ale svátek světí všichni bez ohledu na náboženství a národnost. Označuje začátek posvátné doby *uttarájany* (slunce se pohybuje směrem na sever). Uděluje všem blaženost. O dosažení blaženosti usiluje každý. Ve skutečnosti je pravým smyslem lidského života. Nemůže-li člověk prožívat blaženost, nemá život žádný smysl. Blaženost je vaším cílem.

Nitjánandam, parama sukhadam, kévalam džňánamúrtim, dvandvátítam, gagana sadršam, tattvamasjádi lakšjam, ékam, nitjam, vimalam, ačalam, sarvadhí sákšibhútam, bhávátítam, trigunarahitam. (Bůh je vtělením věčné blaženosti, On je dokonalá moudrost, Jediný bez druhého, mimo dvojici protikladů, šíří se a proniká vším jako obloha, On je cíl, označovaný *mahávákjou Tat-tvam-asi*, je věčný, čistý, neměnný, je svědkem všech funkcí intelektu, mimo všechny duševní stavy a tři *guny – sattvu, radžas a tamas* [vlastnosti čistoty, vášně a netečnosti].)

V souladu s tradicí navštěvuje novomanžel dům svých nových příbuzných, aby oslavil tento svátek.

*Jelikož Sankránti je svátkem svátků,
navštiv novomanželi dům svého tchána a tchýně.
Přijď, prožij nějaký čas v radosti a zábavě
se svými švagry a švagrovými.
Celá domácnost i sousedství tě přivítá
s láskou a náklonností.*

(píseň v telugu)

Dokonce i ti, kteří dům svých příbuzných nenavštívili již více let, budou chtít jít na svátek Sankránti. Příbuzní rozšiřují pohostinnost i na zete a snaží se, aby ho potěšili. Dokonce si půjčují i peníze, aby mu mohli dát nové šaty a posloužili vybraným jídlem. Celá domácnost prožívá blažené časy. Takový duch oslav

Sankránti však dnes není všude. Zeť se s příbuznými hádá kvůli hloupostem, místo aby jim přinášel radost.

Sankránti přináší štěstí lidským bytostem, ptákům i zvířatům. Tento svátek světi nejen Bháráňané, ale i lidé jiných zemí, jen pod jinými názvy. Teď je období, kdy fouká chladný vítr a farmář sváží domů sklizenou úrodu. Je uvolněný, nemá starosti a obavy. V telugštině existuje jedno přísloví: „Ten, kdo je bez „činty“ (obav) dokáže spát klidně i na „santě“ (tržišti). Úsilí, aby překonal obavy a těšil se trvalému štěstí, by měl vyvíjet každý. To je poselství Sankránti. Lidé si je mohou vykládat svým vlastním způsobem, ale málokdo jeho skutečnému smyslu rozumí. Zvláštní místo mu přisuzují ženy. Radost, kterou člověk prožívá během Sankránti je ojedinělá.

Člověk vytváří mnoho úsilí, aby prožíval štěstí. Na světě můžete nalézt jen málo lidí, kteří nechtějí být šťastní. Člověk ale musí pochopit, že štěstí nemůže být dosaženo zvenčí. Pramení v srdci. Srdce je zdrojem blaženosti. Štěstí, které prožíváme ve vnějším světě, je jen reakcí, odrazem a odezvou niterného štěstí. Jen málokterí tu pravdu chápou. Očividné štěstí, které člověk dnes prožívá, je umělé a dočasné. Trvalé je jedině štěstí, které vyvěrá ze srdce.

Studenti!

Chovejte se tak, abyste nikomu nekladli překážky. Svátky jsou proto, abyste prožívali štěstí a dělili se o ně s ostatními. Štěstí nelze zakoupit na trhu, ani se nedá získat světskými prostředky. Musí se projevit zevnitř. Není v povaze Bháráňanů (Indů), aby zraňovali pocity druhých pro své vlastní potěšení. Člověk by měl city ostatních ctít a podle toho se chovat. O štěstí se má dělit se svým bližním.

Měli byste uvítat příchod štědrého měsíce *pušji* a oslavit Sankránti v jeho pravém duchu, projevením niterného štěstí a dělením se o ně s ostatními. Slovo „*kránti*“ znamená změnu. Označuje změnu od strádání ke štěstí, od nepokoje k míru a od bolesti k potěšení. Sankránti dává štěstí všem rovným dílem. Proto každý očekává příchod Sankránti dychtivě a s nadšením. Při příchodu Sankránti jsou šťastní i ptáci a zvířata. Když farmář přináší domů sklizené zrno, zobají je i ptáci a štěstí vyjadřují zpěvem. Sousedé blahopřejí farmáři k bohaté úrodě, kterou sklídlil jako výsledek své tvrdé práce.

Studenti!

Je nezbytné, abyste chápali význam každého svátku a všechny oslavovali v jejich správném duchu. Nejdeme-li do hloubky jejich významu, nejsme schopni prožívat pravé štěstí. Člověk by měl být připraven obětovat i své tělo, aby prožil

věčnou blaženost. Tělo je kombinací pěti živlů a mysl je jen změtí myšlenek. Nikdo by neměl být připoután k tělu, ani by neměl podléhat rozmarům mysli. Odežte špatné vlastnosti, jako je *káma*, *kródha*, *lóbha*, *móha*, *mada* a *mátsarja* (touha, hněv, chamtivost, zaslepenost, pýcha a žárlivost) a projevujte vnitřní mír a blaženost. Místo toho, aby rozvíjel mír a blaženost, je člověk ničí. I v nicotných záležitostech dává prostor neklidu. *Ašánti* (neklid) ani *prašánti* (nejvyšší mír) nejsou dosahované zvenčí. Lidé říkají: „Já chci mír.“ Kde je mír? Je přítomen venku? Kdyby byl mír k nalezení venku, lidé by jej kupovali za jakékoli množství peněz. Venku však nalézáme jen jeho kousky. Skutečný mír je uvnitř.

Mléko zůstane bílé, ať je vaříte nebo naředíte vodou. Bílá symbolizuje čistotu. Vaše srdce by měla zůstávat vždy čistá, jasná a mírumilovná navzdory všem zkouškám a obtížím, podobně jako mléko. Měli bychom mírnit starosti, špatné vlastnosti jako je hněv, nenávisť a žárlivost držet pod kontrolou a projevovat vrozenou blaženost. Když nejsou vaše přání naplněna, začnete se hněvat. Přání jsou tedy hlavní příčinou hněvu a měla by se kontrolovat jako první.

Vtělení lásky!

Trvalá blaženost je cílem každého. Štěstí byste měli vyvozovat i z toho, co vypadá jako nesnáze. Člověk nemusí hledat štěstí někde jinde. Je vždy s vámi a ve vás. Nemůžete je prožívat, protože nechápete jeho pravý smysl. Žijete v představě, že štěstí spočívá v penězích, majetku a hmotném blahobytu. Jakmile okusíte pravé štěstí, již se nebudete dožadovat světských vlastnictví. Pravé štěstí vyvěrá z hlubiny lidského srdce.

Když se mléko vaří, začne se postupně zvedat jeho hladina. Ta však poklesne, pokud ji pokropíte několika kapkami vody. Je to proto, že spojením s vodou ztrácí mléko svoji hodnotu. Podobně ztrácí hodnotu i člověk, když se spojuje se špatnou společností. V dobré společnosti bude vždy blažený. Než se s někým spřátelíte, měli byste zkoumat jeho charakter.

Možná si to uvědomujete, možná ne, ale já jsem vždy ve stavu blaženosti. Nemám žádné starosti nebo potíže. Někteří lidé se ptají: „Svámí, máš nějaké starosti?“ Já nevím, co to starost je. Nikdy jsem ji nezažil. Jsem vždy blažený. Na blaženost byste měli myslet stále. Pak ji budete vidět všude. Prožitek blaženosti je sladší než cukr, chutnější než podmáslo, i sladší než med. Lidé se cítí smutní, když se setkávají s obtížemi či ztrátou někoho z blízkých a drahých. Já však při takových příležitostech žádnou lítost necítím. Přicházejí a odcházejí jako pomíjivé mraky. Radost a žal následují jedno druhé. Když rozjímáte nad blažeností, nezbude žádný prostor pro trápení.

Vtělení lásky!

V každém z vás je láska, ale vy ji směřujete ke světským vztahům. Neochutnali jste skutečnou lásku. Z celého srdce milujte Boha. To je pravá láska. Lidé mohou přicházet a odcházet, ale Bůh nepřichází ani neodchází. Je stále přítomný. Když jste zaplaveni žalem, myslte na radost. Budete jistě prožívat štěstí. Blaženost je lidské bytosti vrozená. Ať jsme kdekoli, ať zastáváme jakékoli postavení, naší pravou přirozeností je blaženost.

Lidé se mne někdy ptají: „Svámí, zažil jsi někdy trápení?“ Taková otázka mne pobaví. Proč bych měl zažívat trápení? Měl bych litovat tělo? To není zapotřebí. Toto tělo je vždy zdravé a činné. Lidská mysl je přirozeně nestálá. Tělo je jako vodní bublina, mysl jako bláznivá opice. Neposlouchejte mysl, nespolehejte se na tělo, neboť je jako vodní bublina. Proč by tedy měl někdo cítit trápení nad tělem a myslí, které jsou pomíjivé? Ve skutečnosti je vaší základní přirozeností trvalá blaženost.

Vtělení lásky!

Pěstujte lásku, která vám pomůže prožívat blaženost. Začněte den s láskou, naplňte den láskou, ukončete den s láskou – to je cesta k Bohu. Až toho dosáhnete, nebudete rušeni trápením a obtížemi. Sídlem blaženosti je srdce. Pravá blaženost plyne z čistého a milujícího srdce. Pokuste se takovou blaženost prožívat. Všechny ostatní formy štěstí jsou chvilkové.

Vtělení lásky!

Děti jsou vždy šťastné a veselé. Nemají žádné zábrany. Když se na ně někdo usmívá, smějí se nevinně i ony. Prožívají blaženost, která je vrozenou přirozeností všech lidských bytostí. Mezi radostí a blažeností je rozdíl. V běžné mluvě je „radost“ dočasná. Přichází a odchází. Blaženost je něco, co stoupá z nitra. Vynořuje se ze srdce jako důsledek sjednocení člověka s Bohem. Jestliže se člověk cítí oddělen od Boha, nemůže blaženost prožívat.

Vtělení lásky!

Ve dnech, které přijdou, byste měli blaženost prožívat v nadbytku. Znovu vám připomínám, že žádný věk, postavení, ani nic ve hmotném prostředí vám nemůže blaženost přinést. Zdrojem blaženosti je jen čisté a milující srdce. Posvátný svátek Sankránti označuje změnu neboli proměnu srdce. Je to prožívání blaženosti, vyrůstající z uvědomění si neměnného, věčného základu. Jediným principem, který je neměnný, je božství. Bůh je vždy blažený. Ve skutečnosti je Bůh vtělením blaženosti. Například zde je bílá látka. Získá nějakou barvu, jen když ji ponoříte do barvy nebo ji barvou potřete. Podobně

je blaženost vaší základní podstatou. Prožíváte-li trápení, je to proto, že jste se do něj ponořili. Musíte být vždy šťastní a blažení, ať jste kdekoli.

Lidé mi například přejí: „Všechno nejlepší k narozeninám, Svámí.“ V této souvislosti bych vám rád položil jednu otázku: Je v oslavě narozenin skutečné štěstí? Já jsem šťastný vždy. Co je pak otázka oslavy určitého dne v roce jako „narozenin“? Je to jen slovní obrat. Ve skutečnosti je naší pravou podstatou blaženost. Svoji pravou podstatu maskujeme umělými výrazy a cítíme se spokojení, jakoby šlo o skutečnou blaženost. To není správný přístup.

Vtělení lásky!

Vy jste plní lásky. Vaše srdce láskou dokonce přetéka. Vy však vyvěráni a vnějšímu vyjádření lásky bráníte. Jinými slovy – láska nemá žádné bariéry a překážky. Rozjímejte neustále o Bohu. Pak budete vždy šťastní – fyzicky, duševně i duchovně. Vzhledem k rozmanitým přáním však dnes naneštěstí tuto božskou vlastnost blaženosti ztrácíte. Dokážete-li ta přání držet v povzdálí, budete vždy blažení.

Zde je například bílá látka. Bělost je její přirozeností. Stálým používáním se však znečistí. Podobně je vždy čisté, jasné a blažené i vaše srdce. Znečistují je přání. Proto rozvíjejte lásku a udržujte svá srdce vždy čistá. Pak budete blažení v každém okamžiku svého života. Vy jste ale na svoji vrozenou blaženou přirozenost zapoměli a jste stále ponořeni do trápení a neštěstí.

Když se vás někdo zeptá: „Jak se máš?“, odpovídáte: „Tak tak.“ To není správný způsob. Musíte odpovídat: „Jsem šťastný.“ Je možné, že občas potkáme v životě nějaké vzlety a pády. Ty by ale neměly ovlivňovat naši základní přirozenost, kterou je blaženost. Všimáte si mne pozorně? Jak jsem blažený! Nejen teď, já jsem blažený vždy a blažeností překypuji. V mé přítomnosti můžete blaženost prožívat také. Když však se ke mně přiblížíte se zlou myslí, myšlenkami a touhami, blaženost prožívat nemůžete. Jsou to lidské nedostatky. Proto se je musíte pokusit napravit.

Milí studenti!

Nikdy byste se neměli cítit sklíčení, ani když občas selžete u zkoušky. Smiřte se s tím, že možná nenapíšete zkoušku dobře a tedy neuspějete. Když jste při zkoušce selhali, nebuďte nikdy sklíčení a deprimovaní. Taktéž byste se měli sami sebe zeptat na příčinu svých starostí. Uvědomíte si, že za současnou situaci jsou odpovědné vaše myšlenky. Napravte je tedy. Budete zase šťastní. Trápení a obtíže jsou jako putující mraky. Nikdy byste jim neměli přisuzovat

důležitost. Musíte být vždy šťastní a veselí. Vašimi vlastnostmi jsou mír a štěstí. Vaší pravou přirozeností je blaženost.

Vtělení lásky!

Dnes je svátek Sankránti. Tento rok je důležitější než předchozí. Minulý měsíc postihlo mnoho lidí nevýslovné utrpení a neštěstí následkem vln tsunami. Za takovou katastrofu mohou jediné špatné lidské činy. Proto vám radím, abyste se nedopouštěli špatných a zlých skutků. Je možné, že se letos objeví více nesnází než loni. My však musíme postupovat dál, aniž bychom si těchto obtíží všímali. Jsou to pomíjivé mraky a vy byste se neměli nechat takovými jevy znepokojovat. Čelte jim statečně a odvážně.

Katastrofu tsunami, která se stala minulý měsíc, způsobil ve skutečnosti člověk. Nebyla v žádném případě boží vůlí! Člověk má ale pocit, že všechny takové katastrofy na něj vrhá Bůh. Nikdy! Bůh dává člověku vždy jen štěstí. Nezná hněv ani nenávisť. Jeho přirozeností je láska. Povstává tedy otázka, proč je na světě trápení a nesnáze? Bez trápení nebude mít v pravdě řečeno štěstí žádnou hodnotu. Člověk nemůže prožívat radost, dokud nepodstoupí nějakou trampotu. Štěstí a trápení jsou spolu propojené. Jedno neexistuje bez druhého.

*Radost a bolest, dobré a zlé existují společně,
nikdo je nemůže oddělit.
Radost či bolest, dobré či zlé
nenaleznete s vyloučením toho druhého.
Radost přichází, když dozrají potíže.*

(báseň v telugu)

Bůh nikdy ve svém stvoření nezpůsobí bolest žádné živé bytosti. Všechna trápení a potíže vytváří jen člověk. Bůh je ochráncem všech živých bytostí. Všem poskytuje mír a štěstí. *Lókáh samastáh sukhinó bhavantu* (Nechť všechny bytosti světa jsou šťastny). To je vůle boží. Jak by tedy mohl Bůh způsobit utrpení nějaké lidské bytosti? Viníte Boha, že působí utrpení, protože nedokážete porozumět Jeho vůli. Kdybyste boží vůli zkoumali, uvědomili byste si, že všechno je jen pro vaše dobro. My všichni jsme vtělením blaženosti. Prožívejte ji každý den a sdílejte ji s ostatními. Jen tehdy poroste.

Vtělení lásky!

Sankránti je *préma Sankránti* a *ánanda Sankránti*. Přivítejte tedy tento svátek. Přivítejte Boha, který je vtělením blaženosti. Bůh se nespokojí s oslovením

„*karuná nidhi*“ (pokladnice soucítění) nebo „*préma svarúpa*“ (vtělení lásky). Bůh je vždy plný blaženosti. K Bohu byste se neměli modlit o naplnění svých nesčetných přání. Modlete se jen: „Ó, Bože! Sdílej se mnou svoji blaženost. Učiň mne blaženým!“ Nikdy nespílejte Bohu jako někomu bez soucítění (*nirdaja*). Cokoli Bůh dělá, je pro vaše dobro. Dokonce i trápení a nesnáze, které zakoušíte, jsou pro vaše vlastní dobro. Jsou předehtou ke štěstí a blaženosti. Budete-li pěstovat takový pozitivní názor, budete vždy blažení.

Sdílejte své štěstí se všemi. Člověk si nechává naopak štěstí pro sebe a druhým roznáší trápení. To bychom dělat neměli. „Potlač své trápení a projev niternou radost“ – to je duchovní *sádhana*, kterou by měl každý vykonávat. Když se setkáváte s nějakými nesnázemi či trápením nebo neklidem – vůbec si jich nevšímejte. Ignorujte je. Vy jste vždy vtělením blaženosti. Jestliže budete stále rozjímat nad touto skutečností, nebude vás nic sužovat.

Vtělení lásky!

Nechť vám svátek Sankránti přinese jako symbol změny proměnu srdce a naplní vás všechny blažeností, abyste mohli vést šťastný, úspěšný a radostný život. Pravé jméno lidské bytosti je *ánandamaja* (plný blaženosti). *Mánavatva* (lidství) se má pozvednout na úroveň *daiwatva* (božství).

Studenti!

Všechny vaše hry a scénky, které jste tu sehráli, jsou dobré. Jestliže analyzujete správně, kde se nachází špatné? Leží ve vaší mysli. Nemyslete na nic špatného a nešířte špatné myšlenky mezi ostatní. Skutečnou potravou lidské bytosti je blaženost. Člověk by měl být stále hladový, aby se mohl podílet na potravě blaženosti. Nechť je vaše víra v Boha pevná a neochvějná. Jedině boží láska je věčná. Dokážete-li si tu lásku zajistit, všechny ostatní podoby štěstí k vám automaticky přijdou.

(Bhagaván uzavřel svoji promluvu bhadžanem „Hari bhadžana biná“.)

U příležitosti svátku Sankránti, v Prašánti Nilajam dne 14. ledna 2005